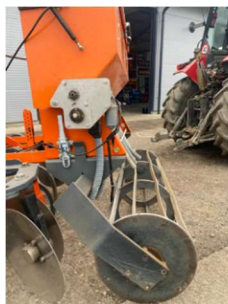

Podsevki v hmeljiščih

Dr. Barbara Čeh, Monika Oset Luskar, mag Matej Knapič, prof. dr. Igor Šantavec, Bojan Čremožnik, dr. Boštjan Naglič in Jure Ferlin,

Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani

Partnerstvo pilotnega projekta smo ustanovili z namenom rešitve praktičnega problema na kmetijskih gospodarstvih, in sicer nizke vsebnosti organske snovi v tleh hmeljišč, ki je na spodnji meji zadovoljive, pestrost življenja v tleh je zato pričakovano nizka. Ker imajo hmeljišča v glavnem preskrbljenost z organsko snovjo bolj na spodnji meji še ustrezne, je ves čas potrebno delovati v tej smeri, da se ta nivo vsaj ohranja, saj se vsebnost humusa v tleh le počasi povečuje. To je resnično dolgoročna naložba in ukrep, ki se mu ne moremo izogniti, če želimo hmelj smotrno pridelovati na istih lokacijah tudi v prihodnje. Ena od rešitev za povečanje organske snovi v tleh hmeljišč je setev in zadelava podsevkov / podorin, ki obenem tudi nudijo habitat in vir hrane za široko paleto talnih organizmov. Različne vrste podpirajo raznolike mikrobne skupnosti s tem, da imajo različne izločke korenin, ki so koristni za talne mikroorganizme. Nadzemna biomasa pa služi kot habitat in hrana za nadzemno biotsko raznovrstnost. S pokritostjo tal, torej s podsevki, delujemo pozitivno tudi na bolj pestro življenje v tleh, s tem na hitrejšo in boljše tvorbo humusa s tem povečujemo kapaciteto naših tal za zadrževanje vode.

Med delom smo prišli do ugotovitev, da je boljše, če seme leti na sam valj, saj je v tem primeru setev plitkejša in je seme boljše razporejeno, kar pomeni hitrejši vznik. V primeru, da leti seme pred valji, je setev globlja in bolj v pasovih.

Predstavitve delovanja sejalnic (S. Gajšek, Agritech)

Mulčenje podsevkov (Prikaz: S. Gajšek, Agritech; Foto: B. Naglič)

Rezultati poskusov

Poskusi so bili zastavljeni na treh hmeljarskih kmetijah z 12 različnimi podsevki – po ena rastlinska vrsta in različne mešanice. Preizkusili oziroma med seboj smo primerjali oljno redkev, belo gorjušico, belo gorjušico + meliorativno redkev, mešanico Wintergrun, mešanico Gorca, rdečo bilnico, jaro pšenico + jari ječmen, oves + rdečo bilnico ipd. Najbolje pa so se v letošnjem letu nakazale: sudanska trava (45 kg/ha), abesinska gjozotija (13 kg/ha) in mešanica 75 % bele gorjušice + 15 % meliorativne redkve + 10 % krmne ogrščice (20 kg/ha), ki jo uporabljajo na posestvu Jeruzalem Ormož. Te variante so namreč najbolj konkurirale plevelom in naredile lep sklop, ki je dobro pokrival tla z zelo malo prisotnimi pleveli tudi skozi jesen. Ostale variante so se dokaj zaplevelile, torej v takšnih vremenskih razmerah, kot so bile letos, niso bile najbolj uspešne. Mogoče pa bi se dobro pokazale v drugačnih razmerah, kar bo potrebno še primerjalno preizkusiti.

Skozi sezono smo izvajali vzorčenja tal za določanje vsebnost nitrata in talnih organizmov. Analize so še v teku in vas bomo z njimi seznanili kasneje. Primerjati oziroma prikazati želimo, koliko nitrata je ostalo v tleh glede na različne podsevke in tam, kjer podsevka ni bilo. Podsevki namreč varujejo pred izpiranjem nitrata. Vzorcili smo tudi proizvedeno biomaso, da bom ugotovili, koliko dušika so nase vezali različni podsevki in s tem zavarovali to mobilno hranilo pred izpiranjem v okolje.

Zeleni preboj: Izzivi in priložnosti, ki jih nudi setev podsevkov v hmeljarstvu

November, 2024

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja. Evropa investira v podeželje

Izdelali smo tudi e-katalog, ki vsebuje najrazličnejše informacije in zanimivosti glede podsevkov v hmeljiščih in je trajno dostopen na povezavi:

https://issuu.com/lovska_pot/docs/e_katalog_podsevki_v_hmeljiscih?ff

Odoravanje s podrahljavanjem (Prikaz: S. Gajšek, Agritech;
Foto: B. Naglič)

Dodelave na sejalnica in priključkih za zadelavo s prikazi v praksi

V okviru projekta je partner podjetje Agritech d.o.o. izvajal tudi dodelave na sejalnica in priključkih za zadelavo podsevkov. Partner v projektu pa je bila tudi zeliščna kmetija Majnika, kjer so prvič letos posadili hmelj, ga pridelovali po biodinamičnih metodah in ga bodo uporabili kot zdravilno zelišče.

Hmelj izključen iz zahteve obvezne pogojenosti

V projektu smo se ukvarjali tudi s priporočili zakonodajalcem, da ni smotno, da je hmelj vključen v obvezno pogojenost. V predlogu 3. spremembe Strateškega načrta SKP in tudi v predlogu Uredbe, ki je bila sprejeta 4. 4. 2024, s katero se spreminja Uredba o pravilih pogojenosti za zbirno vlogo 2024 in naprej, se je hmelj dodal na seznam kmetijskih rastlin, za katere velja izjema od zahtev pri DKOP 6 o pokritosti tal. Faza neuradnega usklajevanja z Evropsko komisijo je zaključena in rezultat je, da je

hmelj uvrščen na seznam izjem za DKOP 6, kar v praksi pomeni, da bo v hmeljiščih mogoče izvajati jesensko temeljno obdelavo. Potrebno pa je paziti, da se ta ne bo izvajala pred 30. 9., namreč vsa hmeljišča, ki so vključena v integrirano pridelavo hmelja **morajo imeti pokritost tal v medvrstnem prostoru po spravi pridelka do najmanj 30. septembra tekočega leta.**

Pridobljene izkušnje so posneli tudi za oddajo Ljudje in Zemlja (Foto: B. Čeh).

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Prispevek je nastal v sklopu pilotnega projekta **Vpliv podsevkov na pridelek in kakovost hmelja ter varovanje naravnih virov**, ki poteka pod okriljem ukrepa 16.2 Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij za projekte EIP.

ProtectionN

- Maksimirana prehrana rastlin z dušikom
- Manj izgub dušika v zrak in podtalnico
- Ohranjanje mikrobiološke aktivnosti tal
- Enostavna uporaba
- Višji tržni pridelki vseh kultur

[f](#) [i](#) [v](#) www.metrob.si 080 16 22

